

Warszawa, 6 października 2023 r.
KL/382/178/PH/2023

Pani
Kamila Król
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Szanowna Pani Minister,

W związku z prośbą o przedstawienie oceny funkcjonowania poszczególnych rozwiązań ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności (Dz. U. poz. 933), Konfederacja Lewiatan przedstawia poniższe stanowisko.

Z poważaniem

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik: Stanowisko Konfederacji Lewiatan dotyczące oceny funkcjonowania poszczególnych rozwiązań ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności (Dz. U. poz. 933)

member of BUSINESSEUROPE

Stanowisko Konfederacji Lewiatan dotyczące oceny funkcjonowania poszczególnych rozwiązań ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności (Dz. U. poz. 933)

Poniżej przedstawiamy ocenę funkcjonowania poszczególnych rozwiązań ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności (Dz. U. poz. 933):

- **Część I** stanowi *case study* – przedstawioną ocenę opieramy na podstawie danych przekazanych przez Krajowy Rejestr Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A. (dalej jako KRD BIG S.A. lub Biuro) i na przykładzie KRD BIG S.A.
- **Część II** stanowi przykładową propozycję dalszych zmian w zakresie biur informacji gospodarczej. Oparta jest ona o szerszą analizę, wykraczającą poza przypadek omawianego w części I *case study*.

Jako ogólną i wstępną uwagę pragniemy wskazać, iż w naszej ocenie jedną z kluczowych usług biur informacji gospodarczej jest pozyskiwanie zestawienia danych otrzymanych przez przedsiębiorcę w zakresie informacji o potencjalnym kontrahencie. Usługa ta przede wszystkim wyrównuje szanse rynkowe mikro, małych i średnich przedsiębiorców (MŚP nie dysponują często możliwością samodzielnej oceny) oraz sprzyja konkurencji i ogranicza zatory płatnicze (identyfikacja rzetelności kontrahenta).

CZĘŚĆ I

1. Wprowadzenie instytucji tzw. wniosku jednolitego, uregulowanej w art. 22a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (dalej jako Ustawa)

Na przykładzie KRD BIG S.A., łącznie w okresie od wejścia w życie przepisów do III kwartału 2023 r. za pośrednictwem tej usługi pobrano:

- niecałe 14 000 informacji gospodarczych – przy czym dotyczy to sytuacji, gdy to KRD BIG S.A. było biurem ujawniającym informacje gospodarcze na wniosek złożony przez klienta innego biura informacji gospodarczej niż KRD BIG S.A.;

- niecałe 3300 informacji gospodarczych – przy czym dotyczy to sytuacji, gdy to klient KRD BIG S.A. wnioskował o pobranie informacji gospodarczych w KRD BIG S.A. i w innym niż KRD BIG S.A. biurze informacji gospodarczej.

W samym 2022 r. z usługi wniosku jednolitego ujawnianego za pośrednictwem KRD BIG S.A. pobranych zostało 420 informacji, a za pośrednictwem innego biura 3197.

2. Rozszerzenie przedmiotu działalności gospodarczej biur poprzez zwiększenie listy baz i rejestrów publicznych, do których ma dostęp biuro, na potrzeby uzyskiwania danych na zlecenie klientów Biura o: Krajowy Rejestr Zadłużonych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (art. 28 ust. 1 pkt 5) w związku z art. 7 ust. 2 pkt 1c) ustawy) oraz Rejestr Należności Publicznoprawnych na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji

Biuro jako podmiot uprawniony w rozumieniu art. 18q § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (dalej jako ustawa p.e.a.), już w styczniu 2019 r., po wejściu w życie przepisów w tym zakresie oraz ustaleniu organu kompetentnego do prowadzenia Rejestru Należności Publicznoprawnych, wystąpiło do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie z wnioskiem o wyrażenie zgody na ułatwiony sposób wyszukiwania zobowiązań w RNP. Celem takiego działania było wzbogacenie usług, świadczonych na rzecz klientów Biura, o nowe źródło danych, które zawierać miało istotne z punktu widzenia klientów Biura informacje o zobowiązaniach publicznoprawnych. Biuro uzyskało dostęp na podstawie Postanowienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie z dnia 16 stycznia 2019 r., jednakże przez dłuższy okres brak było po stronie Biura technicznych możliwości, aby taką usługę dostępu do RNP swoim klientom zaoferować. Wynikało to z faktu, iż Biuro świadczy swoim klientom usługi przede wszystkim w trybie teletransmisji, a pierwotnie przepisy ustawy p.e.a. przewidywały taki dostęp jedynie za pośrednictwem funkcjonalności systemu teleinformatycznego udostępnionego na stronie podmiotowej urzędu obsługującego rejestr. Wdrożenie odpowiednich rozwiązań technologicznych tak, aby korzystanie przez klientów Biura z tego rejestru, z uwagi na brak udostępnionego API było z tego powodu znacznie utrudnione, stąd KR D BIG S.A. nie oferowało swoim klientom takiej usługi. Dopiero w II połowie 2023 r. zmiana przepisów ustawy p.e.a. (zmiana art. 18k § 3 ustawy p.e.a. poprzez dodanie zapisu o dostępie do RNP w sposób umożliwiający automatyczne udostępnienie danych – czyli poprzez API) pozwoliła na wznowienie i zintensyfikowanie prac w zakresie udostępnienia takiej usługi klientom Biura. Obecnie Biuro prowadzi prace nad wdrożeniem rozwiązań w zakresie dostępu do RNP.

Odnośnie dostępu do KRZ, to obecnie Biuro nie udostępnia swoim klientom usługi w zakresie dostępu do ww. rejestru, nie prowadzi również prac z tym związanych. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż dostęp do KRZ jest możliwy zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. za pośrednictwem sieci Internet. Brak dostępu w sposób zautomatyzowany (poprzez API) utrudnia masowe korzystanie z takich danych (w trybie teletransmisji, na czym opiera się przede wszystkim sposób komunikacji klientów z Biurem) i wymagałoby z pewnością bardziej intensywnych działań w zakresie technologii.

3. Wprowadzenie usługi analizy wiarygodności płatniczej podmiotu niebędącego konsumentem zgodnie z art. 31a Ustawy

Odnosząc się do usługi analizy wiarygodności płatniczej podmiotu niebędącego konsumentem, świadczonej zgodnie z art. 31a Ustawy, Biuro rozpoczęło świadczenie swoim klientom usługi w tym zakresie w II połowie 2022 r. Analizując strukturę klientów Biura,

którzy korzystają z usługi widać wyraźnie, że jest to usługa ciesząca się największym zainteresowaniem ze strony podmiotów z sektora MŚP.

Wynik analizy wiarygodności płatniczej stanowi syntetyczną ocenę wiarygodności kontrahenta na podstawie wielu rozproszonych źródeł danych (duży zakres danych w poszczególnych źródłach: CEIDG, REGON, KRS, KRD BIG S.A.). Dla przedsiębiorców z sektora MŚP praktyczne wykorzystanie tak wielu danych jest bardzo trudne, a czasem wręcz niemożliwe z uwagi na braki kompetencyjne (przedsiębiorcy nie wiedzą, jak interpretować niektóre informacje dla potrzeb analizy wiarygodności płatniczej kontrahenta), zatem syntetyczna ocena danego podmiotu będąca wynikiem analizy danych z ww. źródeł pełni istotną funkcję.

CZĘŚĆ II

Pragniemy również wskazać na potrzebę dalszych przykładowych zmian ustawowych. Wśród istniejących barier wskazać można jako przykłady:

- **PRZESTARZAŁA TECHNIKA DOSTĘPU DO REJESTRÓW:** rozwiązaniem jest konieczność rewizji regulacji, a następnie ich nowelizacji w obszarze działania poszczególnych rejestrów publicznych i zasad dostępu biur informacji gospodarczej do tych rejestrów poprzez wprowadzenie m.in. automatycznego dostępu online poprzez bezpośrednie połączenie pomiędzy systemami informatycznymi rejestru i biura informacji gospodarczej (API).
- **NIEAKTUALNY LIMIT BAZ DANYCH:** rozwiązaniem jest z jednej strony poszerzenie katalogu baz danych z art. 28 ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, do których dostęp mają biura informacji gospodarczej o m.in. rejestr zgonów, bazę ZUS-u, Rejestr Dowodów Osobistych, czy bazę adresów elektronicznych, z drugiej, prowadzenie co dwa lata rewizji przepisów wyżej wskazanej ustawy w zakresie postępu technologicznego, co obejmowałoby również zasadność lub brak zasadności poszerzenia katalogu.
- **NIEPRZYSTAJĄCY DO RZECZYWISTOŚCI TECHNOLOGICZNEJ WYMÓG FORMY PISEMNEJ:** rozwiązaniem są m.in. umożliwienie zawierania umowy o udostępnianie informacji gospodarczych w formie dokumentowej czy umożliwienie wysyłki wezwania do zapłaty drogą mailową.

Konfederacja Lewiatan, KL/382/178/PH/2023